

คำถามพร้อมธงคำตอบ

การสอบข้อเขียนความรู้ชั้นเนติบัณฑิต ภาคหนึ่ง สมัยที่ 79 ปีการศึกษา 2569
วิชากฎหมายอาญา กฎหมายพาณิชย์ การกฎหมายแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน
กฎหมายรัฐธรรมนูญ และกฎหมายปกครอง
วันเสาร์ที่ 10 ตุลาคม 2569

ข้อ 1. นายแดงเป็นนายด่านศุลกากรประจำที่สะพานมิตรภาพไทยลาวได้ข้ามไปหานายคำปันซึ่งเป็นเพื่อนนายแดงและยังเป็นนายด่านศุลกากรฝั่งลาว นายคำปันเห็นนายแดงมาหาจึงรวบรวมเงินจากบรรดาคนขับรถบรรทุกซึ่งมีประมาณ 10 คันที่รอข้ามมาฝั่งไทยรายละ 5,000 บาท โดยอ้างว่าอาจมีปัญหา คนขับรถบรรทุกทุกคนจึงยอมจ่ายเงินให้ เพราะไม่อยากให้ยุ่งยากและเสียเวลาหากถูกตรวจค้น เมื่อได้เงินมาแล้ว นายคำปันก็นำมาให้นายแดงขณะอยู่ฝั่งลาว โดยขอให้นายแดงช่วยปล่อยรถบรรทุกที่ตนเรียกเก็บเงินมา เมื่อนายแดงข้ามกลับมาฝั่งไทยแล้วจึงปล่อยรถบรรทุกทั้งหมดให้ผ่านด่านไปได้โดยไม่ตรวจทั้ง ๆ ที่เห็นว่ามีคนขับรถบรรทุกที่ทำผิดกฎหมายและที่ไม่ได้ทำผิดกฎหมาย

ให้วินิจฉัยว่า นายแดงและนายคำปันมีความผิดต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญารึเปล่า และจะใช้กฎหมายไทยลงโทษบุคคลทั้งสองในราชอาณาจักรได้ หรือไม่

ธงคำตอบ

นายคำปันรวบรวมเงินจากคนขับรถบรรทุกที่รอข้ามมาฝั่งไทยโดยอ้างว่าอาจมีปัญหา เมื่อได้เงินมาแล้วนำมาให้นายแดงขณะที่นายแดงอยู่ฝั่งลาว และนายคำปันขอให้นายแดงช่วยปล่อยรถบรรทุกที่ตนเรียกเก็บเงินมา โดยนายแดงเป็นนายด่านศุลกากรประจำที่สะพานมิตรภาพไทยลาวจึงเป็นเจ้าพนักงาน การกระทำของนายคำปันจึงเป็นการให้ทรัพย์สินแก่เจ้าพนักงานเพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ นายคำปันจึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 144

ความผิดต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาแต่ละฐานนั้น ต้องเป็นการกระทำความผิดต่อเจ้าพนักงานเมื่อนายแดงเป็นเจ้าพนักงานรับเงินจากนายคำปันแล้วปล่อยรถบรรทุกให้ผ่านด่านโดยไม่ตรวจทั้ง ๆ ที่เห็นว่ามีคนขับรถบรรทุกที่ทำผิดกฎหมายและที่ไม่ได้ทำผิดกฎหมาย นายแดงจึงไม่มีความผิดต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

นายคำปันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 144 นอกราชอาณาจักร แต่ความผิดดังกล่าวไม่ได้ระบุไว้ในมาตรา 7 และมาตรา 8 จึงใช้กฎหมายไทยลงโทษนายคำปันในราชอาณาจักรไม่ได้

ข้อ 2. นายทองและนายเงินซึ่งเป็นศัตรูได้ไปพบกันโดยบังเอิญที่ริมแม่น้ำแห่งหนึ่ง นายทองใช้ปืนไล่ยิงนายเงิน กระสุนปืนไม่ถูกนายเงิน โดยนายเงินวิ่งหลบหนีกระโดดลงแม่น้ำและจมน้ำตาย โดยกระสุนปืนที่นายทองยิงได้แล่นไปถูกนายหยก เจ้าพนักงานของกรมเจ้าท่าซึ่งกำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ห่างออกไป ได้รับบาดเจ็บสาหัสด้วย

ให้วินิจฉัยว่า นายทองมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาฐานใด หรือไม่

ธงคำตอบ

นายทองใช้ปืนไล่ยิงนายเงินจึงมีเจตนาฆ่านายเงิน แม้กระสุนปืนไม่ถูกนายเงินโดยนายเงินวิ่งหลบกระโดดลงแม่น้ำและถึงแก่ความตายเพราะจมน้ำตาย แต่ความตายของนายเงินก็เป็นผลโดยตรงจากการกระทำโดยเจตนาฆ่าของนายทอง นายทองจึงมีความผิดฐานฆ่านายเงินโดยเจตนาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9413/2552)

การที่กระสุนปืนแล่นไปถูกนายหยกได้รับบาดเจ็บสาหัส นายทองมีความผิดฐานพยายามฆ่านายหยก โดยพลาดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 ประกอบมาตรา 60 และมาตรา 80 แม้นายหยกจะเป็นเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ นายทองก็ไม่มีเจตนาฆ่าเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ โดยพลาดตามมาตรา 289 (2) ประกอบมาตรา 60 และมาตรา 80 เพราะมาตรา 60 บัญญัติไว้ว่า ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้ลงโทษหนักขึ้นเพราะฐานะของบุคคล มิให้นำกฎหมายนั้นมาใช้บังคับเพื่อลงโทษผู้กระทำให้หนักขึ้น

ข้อ 3. นายดินว่าจ้างนายหมอกซึ่งอายุ 17 ปี ให้ไปผ่านายฟ้า นายหมอกตกลงทำตาม ขณะที่นายหมอกไปดักขุมเพื่อจะยิง นายฟ้าตรงบริเวณที่นายฟ้ากำลังเดินมา นายดินเกรงว่านายหมอกซึ่งอายุน้อยจะทำงานคนเดียวไม่สำเร็จจึงมาบอกนายหมอกว่าตนจะดูต้นทางให้อยู่ใกล้ ๆ นายหมอกตกลงด้วย เมื่อนายฟ้าเดินทางมาถึง นายดินซึ่งขณะนั้นยืนอยู่ห่างนายหมอกเพียง 10 วา ก็ส่งสัญญาณให้นายหมอก นายหมอกจึงใช้ปืนยิงนายฟ้าถึงแก่ความตาย

ให้วินิจฉัยว่า นายหมอกและนายดินมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาฐานใด หรือไม่

ธงคำตอบ

นายหมอกมีความผิดฐานฆ่านายฟ้าโดยเจตนาโดยไตร่ตรองไว้ก่อนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289 (4) เพราะเป็นการรับจ้างฆ่าและดักขุมยิง

การกระทำของนายดินในตอนแรกเป็นการใช้ให้นายหมอกกระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 84 วรรคหนึ่ง แต่ในขณะที่นายหมอกยิงนายฟ้า นายดินได้มาร่วมกระทำความผิดในฐานะเป็นตัวการ โดยแบ่งหน้าที่กันทำ (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ 1315/2513) นายดินจึงไม่เป็นผู้ใช้อีกต่อไป แต่มีความผิดฐานเป็นตัวการในการฆ่านายฟ้าโดยไตร่ตรองไว้ก่อนตามมาตรา 289 (4) ประกอบมาตรา 83 (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ 185/2520)

แม้นายหมอกจะอายุไม่เกินสิบแปดปี ก็ไม่ต้องเพิ่มโทษที่จะลงแก่นายดินทั้งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 84 วรรคสาม เพราะขณะที่นายหมอกยิงนายฟานายหมอกไม่ใช่ผู้ถูกใช้และนายดินไม่ใช่ผู้ใช้ตามมาตรา 84 ต่อไปอีก แต่ได้กลายมาเป็นตัวการตามมาตรา 83 ไปแล้ว

ข้อ 4. นายดำเป็นกรรมการผู้จัดการและผู้ถือหุ้นของบริษัทเอโอ จำกัด ทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมผู้ถือหุ้น มีหน้าที่จัดให้มีการทำรายงานการประชุมของบริษัท นายดำต้องการให้นายเชียวน้องภริยาของตนเข้ามาเป็นกรรมการของบริษัทแทน นายขาว จึงจัดทำรายงานการประชุมขึ้นโดยไม่ได้มีการประชุมว่า ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติแก้ไขเพิ่มเติมกรรมการบริษัทเอโอ จำกัด โดยมีกรรมการเข้ามาใหม่ 1 คน คือนายเชียว และกรรมการออกจากตำแหน่ง 1 คน คือนายขาว และลงลายมือชื่อตนเองเป็นประธานที่ประชุม แล้วนำไปยื่นคำขอจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมกรรมการของบริษัทเอโอ จำกัด ต่อนายทะเบียนสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท โดยระบุข้อความตามที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติแก้ไขเพิ่มเติมกรรมการบริษัทดังกล่าว ทำให้นายทะเบียนจดข้อความนั้นลงในทะเบียนสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท

ให้วินิจฉัยว่า นายดำมีความผิดเกี่ยวกับเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญา หรือไม่

ธงคำตอบ

นายดำในฐานะกรรมการผู้จัดการและผู้ถือหุ้นของบริษัทเอโอ จำกัด ซึ่งเป็นประธานที่ประชุมผู้ถือหุ้น เป็นผู้ที่มีหน้าที่ต้องจัดให้มีการจัดทำรายงานการประชุมของบริษัท การที่นายดำได้จัดทำรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นขึ้นตามหน้าที่ของตนและลงลายมือชื่อตนเองเป็นประธานที่ประชุม มิได้ทำในนามของบุคคลอื่น จึงเป็นเอกสารที่แท้จริงของนายดำ แม้ข้อความในเอกสารจะไม่เป็นความจริงเพราะไม่มีการประชุมดังกล่าว ก็เป็นการทำเอกสารอันเป็นความเท็จเท่านั้น ไม่ทำให้เป็นเอกสารปลอมตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 264 เมื่อการกระทำดังกล่าวไม่เป็นการปลอมเอกสาร การกระทำของนายดำจึงไม่เป็นความผิดฐานปลอมเอกสารและใช้เอกสารปลอมตามมาตรา 264 และ มาตรา 268 วรรคแรก (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6509/2549 และ 448/2566)

ส่วนที่นายดำนำรายงานการประชุมที่มีข้อความอันเป็นเท็จดังกล่าวไปยื่นคำขอจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมกรรมการของบริษัทเอโอ จำกัด ต่อนายทะเบียนสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ทำให้นายทะเบียนจดข้อความอันเป็นเท็จนั้นลงในทะเบียนสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทอันเป็นเอกสารมหาชนหรือเอกสารราชการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐาน โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่นายขาวหรือประชาชน นายดำจึงมีความผิดฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 267

แต่การกระทำของนายดำเป็นเพียงแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อนายทะเบียนเพื่อให้จดข้อความอันเป็นเท็จนั้นลงในทะเบียนสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท มิใช่การนำเอกสารทางทะเบียนอันจดข้อความเท็จไปใช้ จึงไม่มีความผิดฐานใช้เอกสารอันเกิดจากการกระทำความผิดฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหาชนหรือเอกสารราชการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 267 (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2086/2567)

ข้อ 5. นายกร่างเล่นการพนันกับนายก่อย เสียการพนันให้นายก่อยจนหมดตัวเป็นเงินจำนวนหลายหมื่นบาท นายกร่างได้ถอดสร้อยคอทองคำจํานาใช้เงินที่เล่นเสียและยืมเงินนายก่อยมาเล่นต่อไปอีก นายก่อยรับสร้อยคอที่จํานามาคล้องไว้ที่คอ และมอบเงินจํานวนที่นายกร่างยืมให้ไป ปรากฏว่านายกร่างเสียพนันจนหมดตัวอีก นายกร่างเข้าใจว่านายก่อยโกงตนจึงใช้เท้าถีบไปที่ใบหน้าของนายก่อยอย่างแรงและกระชากสร้อยคอจนขาดกลับคืนมาและเอาเงินที่กองอยู่หน้าตักนายก่อยที่เล่นได้ไปจนหมด ส่วนนายก่อยถูกถีบอย่างแรงจนสลบไป เมื่อฟื้นขึ้นมากพบว่าตนเองฟันหักสองซี่ ต่อมานายกร่างได้นำเงินที่เอามาจากนายก่อยไปฝากไว้กับนายมันซึ่งเป็นเพื่อนรักจํานวนหนึ่งและนำไปซื้อแหวนทองคำให้นางสาวสดคนที่ตนหลงรัก โดยเล่าเรื่องความเป็นมาให้กับบุคคลทั้งสองฟังทั้งหมด

ให้วินิจฉัยว่า นายกร่าง นายมันและนางสาวสดมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาฐานใด หรือไม่

ธงคำตอบ

นายกร่างใช้เท้าถีบไปที่ใบหน้าของนายก่อยอย่างแรงแล้วกระชากเอาสร้อยคอทองคำที่จํานาไว้กลับคืนมา การกระทำดังกล่าวไม่เป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 339 เพราะสร้อยคอยังเป็นของนายกร่างอยู่ แต่การเอาเงินที่นายก่อยเล่นการพนันได้ ซึ่งเป็นเงินของนายก่อยไป นายกร่างย่อมมีความผิดฐานชิงทรัพย์ตามมาตรา 339 เมื่อนายก่อยได้รับบาดเจ็บฟันหักสองซี่ นายกร่างจึงมีความผิดตามมาตรา 339 วรรคสาม และการที่นายกร่างกระชากเอาสร้อยคอที่จํานากลับคืนมา แม้จะทำให้นายก่อยต้องเสียหายนายกร่างก็ไม่มี ความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ตามมาตรา 349 เพราะการจํานาเกิดจากมูลหนี้การพนันที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

นายมันรับเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ เงินดังกล่าวจึงเป็นของโจรตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 357 และเมื่อนายมันทราบความเป็นมาของเงินว่าได้มาจากการกระทำความผิด นายมันจึงมีความผิดฐานรับของโจรตามบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

นางสาวสด แม้จะทราบที่มาของเงินที่นายกร่างไปซื้อแหวนทองคำมาให้ตน นางสาวสดก็ไม่มี ความผิดฐานรับของโจรเพราะเงินที่เป็นของโจรได้แปรสภาพเป็นแหวนทองคำไปแล้ว การเอาเงินของโจรไปซื้อแหวนทองคำมาไม่ให้แหวนทองคำกลายเป็นของโจรไปด้วย

ข้อ 6. นางสาวเก๋ไปพบแพทย์เพื่อตรวจสุขภาพเพื่งทราบว่ตนตั้งครรภ์มาได้ 10 สัปดาห์แล้ว แต่เนื่องจากไม่มีความพร้อมที่จะเลี้ยงดูบุตรจึงติดต่อว่าจ้างนายก้าวซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลเพื่อเอาลูกออก นายก้าวตกลง จากนั้นนายก้าวลักลอบพานางสาวเก๋เข้าห้องผ่าตัดแล้วใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์ของโรงพยาบาลทำการวางยาสลบและเอาเม็ดกรีดบริเวณครรภ์กับใช้แท่งลิบบนท้องของนางสาวเก๋เพื่อนำลูกในครรภ์ออกมาสำเร็จ นางสาวเก๋กลับบ้านพักรักษาตัวจนหายดี แต่จากผลดังกล่าวทำให้นางสาวเก๋ไม่สามารถมีบุตรได้อีกต่อไป

ให้วินิจฉัยว่า นางสาวเก๋และนายก้าวมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญารุ่นใด หรือไม่

ธงคำตอบ

นางสาวเก๋ติดต่อว่าจ้างนายก้าวเพื่อเอาลูกออกเป็นการยอมให้นายก้าวทำให้ตนแท้งลูก แต่เนื่องจากขณะนั้นนางสาวเก๋มีอายุครรภ์ยังไม่เกินสิบสองสัปดาห์จึงขาดองค์ประกอบความผิด ดังนั้น นางสาวเก๋ไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 301

นายก้าวตกลงรับจ้างโดยลักลอบพานางสาวเก๋เข้าห้องผ่าตัดแล้วใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์ของโรงพยาบาลทำการวางยาสลบและเอาเม็ดกรีดบริเวณครรภ์กับใช้แท่งลิบบนท้องของนางสาวเก๋เพื่อนำลูกออกมาเป็นการทำให้หญิงแท้งลูกโดยหญิงนั้นยินยอม จึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 302 วรรคแรก แม้ขณะนั้นนางสาวเก๋จะมีอายุครรภ์ยังไม่เกินสิบสองสัปดาห์ก็ตาม และพฤติการณ์ในการทำแท้งดังกล่าว นายก้าวย่อมเล็งเห็นผลได้ว่านางสาวเก๋จะต้องได้รับบาดเจ็บซึ่งยอมเป็นความผิดตามมาตรา 295 เมื่อนางสาวเก๋แท้งลูกจึงเป็นความผิดตามมาตรา 297 (5) อีกบทหนึ่งด้วย แต่นายก้าวหาจำต้องรับโทษหนักขึ้นตามมาตรา 302 วรรคสอง เพราะผลดังกล่าวไม่ เนื่องจากกรณีตามมาตรา 297 (5) เป็นองค์ประกอบความผิดของมาตรา 302 วรรคแรก อยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม เมื่อนางสาวเก๋ไม่สามารถมีบุตรได้อีกต่อไป จึงเป็นการเสียความสามารถสืบพันธุ์อันเป็นผลจากการทำแท้งของนายก้าว ดังนั้น นายก้าวจึงมีความผิดตามมาตรา 297 (2) และต้องรับโทษหนักขึ้นตามมาตรา 302 วรรคสอง

ข้อ 7. นางสาวแนน มีอาชีพเป็นนักดนตรีและมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ในปี 2568 นางสาวแนนเข้าร่วมการแสดงดนตรีนานาชาติที่ประเทศบราซิล ซึ่งไม่มีข้อตกลงว่าด้วยการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนกับประเทศไทย ได้รับค่าตอบแทนจำนวน 15 ล้านบาท นางสาวแนนนำเงิน 10 ล้านบาท เข้าบัญชีเงินฝากที่ประเทศบราซิลโดยไม่นำกลับเข้ามาในประเทศไทย ส่วนที่เหลืออีก 5 ล้านบาท นำกลับเข้ามาในประเทศไทยในปีเดียวกัน บริษัทเอฟซี จำกัด เป็นบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย ประกอบกิจการเกี่ยวกับการซื้อขายและให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ รวมถึงการโอนสิทธิการเช่า และเป็นผู้มีสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ในโครงการกินดิอยู่ดี ได้โอนสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์มูลค่า 10 ล้านบาท โดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่นายกิตติของนางสาวแนนเพื่อเป็นกำลังใจให้แก่นางสาวแนน

ให้วินิจฉัยว่า (ก) นางสาวแนนต้องนำเงินค่าตอบแทนจากการแสดงดนตรีมาเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหรือไม่ อย่างไร

(ข) บริษัทเอฟซี จำกัด ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะจากการโอนสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์หรือไม่ อย่างไร

ธงคำตอบ

(ก) กรณีนางสาวแนน

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เงินได้จากการแสดงดนตรีของนักดนตรีเป็นเงินได้พึงประเมินตามประมวลรัษฎากร มาตรา 40 (8) นางสาวแนนมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยต้องเสียภาษีเงินได้จากหน้าที่งานหรือกิจการที่ทำได้ในประเทศเมื่อนำเงินได้พึงประเมินนั้นเข้ามาในประเทศไทยตามมาตรา 41 วรรคสอง นางสาวแนนจึงต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินจำนวน 5 ล้านบาท ที่นำกลับเข้ามาในประเทศไทย ส่วนค่าตอบแทนจำนวน 10 ล้านบาท นำเข้าบัญชีเงินฝากที่ประเทศบราซิลโดยไม่นำกลับเข้ามาในประเทศไทย จึงไม่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

(ข) กรณีบริษัทเอฟซี จำกัด

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

การที่บริษัทเอฟซี จำกัด โอนสิทธิการเช่าให้แก่กิตติของนางสาวแนนโดยไม่มีค่าตอบแทน ไม่เป็นไปตามปกติของการทำธุรกิจการค้าซึ่งแสวงหากำไร บริษัทเอฟซี จำกัด จึงต้องนำค่าตอบแทนสิทธิการเช่าตามราคาตลาดในวันโอนมารวมเป็นรายได้ในการคำนวณกำไรและขาดทุนสุทธิตามประมวลรัษฎากร มาตรา 65 ทวิ (4) (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7844/2560)

ภาษีมูลค่าเพิ่ม

สิทธิการเช่าเป็นสังหาริมทรัพย์และเป็นทรัพย์สินที่ไม่มีรูปร่างที่อาจมีราคาและถือเอาได้ เป็นสินค้าตามประมวลรัษฎากร มาตรา 77/1 (9) และการโอนสินค้าไม่ว่าจะมีประโยชน์หรือค่าตอบแทนหรือไม่ ถือเป็นการขายตามมาตรา 77/1 (8) บริษัทเอฟซี จำกัด โอนสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ โดยไม่มีค่าตอบแทนจึงเป็นการขายสินค้าที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 77/2

ภาษีธุรกิจเฉพาะ

การประกอบกิจการที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะต้องเป็นกิจการที่ระบุไว้ในประมวลรัษฎากร มาตรา 91/2 การโอนสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ไม่ใช่กิจการที่ระบุไว้ และไม่ใช่อการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไรตามมาตรา 91/2 (6) จึงไม่ต้องนำมูลค่าของสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์มาคำนวณเป็นรายรับเพื่อเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

ข้อ 8. บริษัทของสบาย จำกัด ประกอบธุรกิจให้บริการจองห้องพักโรงแรมผ่านระบบออนไลน์ เมื่อต้นปี 2563 มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้มีผู้จองห้องพักทางออนไลน์ลดน้อยลงและต้องประสบปัญหาขาดทุนอย่างมาก เดือนเมษายน 2563 คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดชลบุรีมีคำสั่งให้ปิดสถานประกอบการโรงแรมในจังหวัดชลบุรี เป็นการชั่วคราวจนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย บริษัทของสบาย จำกัด จึงแจ้งใช้สิทธิหยุดกิจการชั่วคราวระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม 2563 แก่ลูกจ้างรวมทั้งนางสาวพลอยกับพวกซึ่งทำงานอยู่สาขาจังหวัดชลบุรี รวมทั้งแจ้งพนักงานตรวจแรงงานทราบ และจ่ายเงินช่วยเหลือเดือนพฤษภาคม 2563 ร้อยละ 40 ของค่าจ้าง เดือนมิถุนายน 2563 ร้อยละ 15 ของค่าจ้าง ส่วนเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม 2563 ไม่จ่ายเงินให้ นางสาวพลอยกับพวกไม่ยินยอม ต่อมาได้ยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงาน อ้างว่า การกระทำของนายจ้างดังกล่าวที่ไม่ให้ทำงานและไม่จ่ายค่าจ้างถือเป็นการเลิกจ้าง ขอให้บริษัทของสบาย จำกัด จ่ายค่าชดเชย รวมทั้งค่าจ้างหรือเงินที่มีสิทธิได้รับในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม 2563 ที่ยังจ่ายให้ไม่ครบ

ให้วินิจฉัยว่า นางสาวพลอยกับพวกมีสิทธิได้รับค่าชดเชย รวมทั้งค่าจ้างหรือเงินที่มีสิทธิได้รับในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม 2563 หรือไม่ เพียงใด

ธงคำตอบ

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 118 วรรคสอง การเลิกจ้างจะต้องเป็นการที่นายจ้างไม่ให้ลูกจ้างทำงานต่อไปโดยเด็ดขาด โดยไม่จ่ายค่าจ้างให้ด้วย ซึ่งมีผลทำให้สภาพความเป็นนายจ้างและลูกจ้างสิ้นสุดลง การที่บริษัทของสบาย จำกัด หยุดกิจการชั่วคราวระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม 2563 มิใช่เป็นการไม่ให้นางสาวพลอยกับพวกทำงานต่อไปโดยเด็ดขาด จึงไม่เป็นการเลิกจ้างตามมาตรา 118 วรรคสอง นางสาวพลอยกับพวกไม่มีสิทธิได้รับค่าชดเชยเพราะไม่ได้ถูกเลิกจ้าง (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 16/2550)

ส่วนค่าจ้างของเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม 2563 เมื่อบริษัทของสบาย จำกัด หยุดกิจการชั่วคราวไม่มีการทำงานในระหว่างนั้น สัญญาจ้างแรงงานเป็นสัญญาต่างตอบแทน เมื่อนางสาวพลอยกับพวกไม่ได้ทำงาน จึงไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างของเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม 2563 แต่การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้มีผู้ใช้บริการทางออนไลน์ลดน้อยลง บริษัทของสบาย จำกัด ต้องประสบปัญหาขาดทุนอย่างมาก อีกทั้งทางราชการมีคำสั่งให้ปิดสถานประกอบการโรงแรมในจังหวัดชลบุรี ทำให้ยากลำบากในการดำเนินการนับได้ว่ามีความจำเป็นต้องหยุดกิจการเป็นการชั่วคราวด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดที่สำคัญ อันมีผลกระทบต่อการประกอบกิจการ จนทำให้ไม่สามารถประกอบธุรกิจต่อไปได้โดยสิ้นเชิง จึงเป็นการหยุดกิจการชั่วคราว ซึ่งมีเหตุสุดวิสัย บริษัทของสบาย จำกัด มีหน้าที่จ่ายเงินระหว่างหยุดกิจการชั่วคราวในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของค่าจ้าง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 75 วรรคหนึ่ง นางสาวพลอยกับพวกจึงมีสิทธิได้รับเงินในส่วนที่นายจ้างยังจ่ายไม่ครบตามอัตราดังกล่าวในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม 2563 (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3149/2568)

ข้อ 9. ในระหว่างประชุมสมัยรัฐสภา ศาลอาญามีคำสั่งรับฟ้องคดีที่นายเด่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตกเป็นจำเลยในคดีความผิดฐานเป็นเจ้าของเว็บไซต์จัดให้มีการเล่นพนันออนไลน์ ในวันนัดพร้อมเพื่อสอบคำให้การ ตรวจพยาน และกำหนดวันนัดสืบพยาน นายเด่นทราบนัดโดยชอบแล้วไม่มาศาล ศาลอาญาออกหมายจับนายเด่นโดยไม่ได้ขออนุญาตสภาผู้แทนราษฎรก่อน วันรุ่งขึ้นนายเด่นให้ทนายความไปยื่นคำร้องขอให้ศาลอาญาเพิกถอนหมายจับ อ้างว่านายเด่นได้รับความคุ้มครองจากการจับในระหว่างสมัยประชุม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 125 วรรคหนึ่ง ศาลอาญามีคำสั่งว่าไม่มีเหตุให้เปลี่ยนแปลงคำสั่ง ให้ยกคำร้อง วันเดียวกันอัยการสูงสุดยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาให้ทรัพย์สินของนายเด่นมูลค่า 386 ล้านบาท ตกเป็นของแผ่นดิน เพราะเหตุมีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ในระหว่างการพิจารณา คดี นายเด่นยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองส่งข้อโต้แย้งไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 119 วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “ในคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ผู้ถูกกล่าวหา มีภาระการพิสูจน์ที่ต้องแสดงให้เห็นว่าทรัพย์สินดังกล่าวมิได้เกิดจากการร้ายแรงผิดปกติ” ขัดหรือแย้งต่อหลักนิติธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 26 วรรคหนึ่ง เพราะคดีนี้เป็นคดีแพ่ง ผู้กล่าวหาซึ่งเป็นรัฐมีสิทธิเข้าถึงพยานหลักฐานต่าง ๆ มากกว่า ควรต้องมีภาระการพิสูจน์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งให้ส่งคำร้องของนายเด่นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ

- ให้วินิจฉัยว่า (ก) คำสั่งศาลอาญาที่ยกคำร้องของนายเด่นที่ขอให้เพิกถอนหมายจับชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่
(ข) ศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัยคำร้องของนายเด่นอย่างไร

ธงคำตอบ

(ก) เมื่อศาลอาญามีคำสั่งรับฟ้องแล้ว นายเด่นย่อมอยู่ในฐานะจำเลยในคดีอาญา หากในวันนัดพร้อมเพื่อสอบคำให้การ ตรวจพยาน และกำหนดวันนัดสืบพยาน นายเด่นทราบนัดโดยชอบแล้วไม่มา ศาลอาญามีอำนาจออกหมายจับนายเด่นได้โดยไม่ต้องขออนุญาตสภาผู้แทนราษฎร แม้ขณะนั้นอยู่ระหว่างสมัยประชุมสภา ก็ตาม เพราะเป็นการจับมาเพื่อสอบคำให้การ ตรวจพยาน และกำหนดวันนัดสืบพยานในศาล ไม่ใช่จับมาสอบสวนในฐานะผู้ต้องหาคดีอาญา ไม่อยู่ภายใต้บังคับของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 125 วรรคหนึ่ง คำสั่งศาลอาญาที่ยกคำร้องของนายเด่นที่ขอให้เพิกถอนหมายจับจึงชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

(ข) คำร้องของนายเด่นเป็นการโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 119 วรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้ในการพิจารณา คดี โดยนายเด่นให้เหตุผลด้วยว่าบทบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญอย่างไร ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 212 วรรคหนึ่ง ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องของนายเด่นไว้วินิจฉัยต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า คดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน อัยการสูงสุดยังคงมีภาระหน้าที่ในการสืบให้เห็นเหตุอันควรสงสัยก่อนว่า ทรัพย์สินนั้นมีความเชื่อมโยงกับการกระทำความผิดอย่างไร หลังจากนั้นเจ้าของทรัพย์สินจึงมีภาระการพิสูจน์ให้ศาลเห็นว่า ทรัพย์สินนั้นมิได้เกิดจากการร้ายแรงผิดปกติ อันเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาได้พิสูจน์สิทธิของตนอย่างเต็มที่ เพราะการได้มาซึ่งทรัพย์สินเป็นข้อเท็จจริงที่อยู่ในความรู้เห็นของเจ้าของทรัพย์สินแต่เพียงฝ่ายเดียวว่าได้มาอย่างไร ส่วนการรับฟังพยานหลักฐานของศาล ยังคงใช้หลักการซึ่งนำหนักตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวจึงไม่ขัดหรือแย้งต่อหลักนิติธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 26 วรรคหนึ่ง (เทียบคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 1/2565)

ข้อ 10. องค์การบริหารส่วนตำบลธารทองว่าจ้างก่อสร้างเขื่อนกันดิน นาย ก. เป็นวิศวกรโยธาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีหน้าที่สำรวจและออกแบบงานก่อสร้าง นาย ก. ได้ช่วยออกแบบและลงลายมือชื่อรับรองแบบให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลธารทองโดยมิได้รับคำสั่งหรือมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด โดยกำหนดให้ใช้เสาเข็มยาวเพียง 10 เมตร ทั้งที่มีได้ขุดเจาะสำรวจดินก่อน องค์การบริหารส่วนตำบลนำแบบไปก่อสร้าง ตรวจรับงาน และชำระค่าจ้างแล้ว ต่อมาระหว่างวันที่ 14 ถึง 18 มกราคม 2567 เชื่อนทรุดตัวเสียหาย วันที่ 15 มีนาคม 2567 นายอำเภอแจ้งผลตรวจสอบเบื้องต้นว่า นาย ก. และบุคคลอื่นอาจต้องรับผิดชอบ แต่ยังไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อพิจารณาตัวผู้รับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทน ต่อมากรมบัญชีกลางมีความเห็นว่า นาย ก. ต้องรับผิดชอบ และองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับแจ้งผลเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2568 องค์การบริหารส่วนตำบลจึงฟ้องเรียกค่าเสียหายจากนาย ก. ต่อศาลยุติธรรมเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2569

นาย ก. ให้การว่า (1) คดีอยู่ในอำนาจศาลปกครอง จะฟ้องต่อศาลยุติธรรมไม่ได้ และ (2) คดีขาดอายุความ เพราะหน่วยงานรัฐถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้รับผิดชอบตั้งแต่วันที่ 15 มีนาคม 2567

ให้วินิจฉัยว่า ข้อโต้แย้งของนาย ก. พังขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ธงคำตอบ

(1) แม้นาย ก. เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่การออกแบบเขื่อนมิได้รับคำสั่งหรือมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด จึงมิใช่การกระทำการในปฏิบัติหน้าที่ ต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาตรา 10 วรรคหนึ่ง มูลละเมิดมิได้เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย กฎ คำสั่งทางปกครอง หรือละเลยต่อหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ จึงไม่เป็นคดีปกครองตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 แต่เป็นคดีแพ่งที่อยู่ในอำนาจศาลยุติธรรม ข้อโต้แย้งของนาย ก. พังไม่ขึ้น (เทียบคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 520/2548)

(2) อายุความตามมาตรา 10 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ครอบคลุมสิทธิเรียกร้องจากเจ้าหน้าที่ทั้งกรณีกระทำละเมิดในหน้าที่และนอกหน้าที่ หนังสือของนายอำเภอ ลงวันที่ 15 มีนาคม 2567 เป็นเพียงผลการตรวจสอบเบื้องต้นที่ระบุบุคคลที่อาจต้องรับผิดชอบ แต่ยังไม่ยุติเกี่ยวกับตัวผู้ต้องรับผิดชอบกับจำนวนค่าสินไหมทดแทน จึงยังไม่ถือว่าหน่วยงานรัฐถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้ที่จะต้องชำระค่าสินไหมทดแทน การรู้ดังกล่าวเกิดขึ้นเมื่อได้รับผลการพิจารณาจากกรมบัญชีกลางเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2568 องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้องคดีเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2569 จึงยังไม่พ้นหนึ่งปีและไม่ขาดอายุความ ข้อโต้แย้งของนาย ก. พังไม่ขึ้น (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8649/2559)